

Trinxeres de la Costa de Balaguer

Castellfollit de Riubregós

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Costa de Balaguer
Emplaçament	A la franja muntanyosa que perfila la carretera C-1412a
Alçada:	548

Coordenades:

Latitud:	41.78155
Longitud:	1.43556
UTM Est (X):	369993
UTM Nord (Y):	4626705

Classificació

Número de fitxa	08060 - 51
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Element arquitectònic
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Any	1938
Autoria de l'element:	Exèrcit republicà
Estat de conservació	Regular
Notes de conservació:	La vegetació i l'acumulació de sediments impedeix contemplar-ne les característiques i resseguir-ne tot el traçat.
Protecció	Inexistent
Accés	Difícil
Ús actual:	Sense ús
Titularitat	Privada
Titular:	Diversos propietaris
Autoria de la fitxa	Xavier Bermúdez López
Data de registre de la fitxa:	dc., 13/04/2016 - 02:00

Descripció

Trinxeres de la Guerra Civil que ressegueixen la cresta de les elevacions al nord del nucli de Castellfollit de Riubregós, un punt privilegiat per al control de la carretera i del pas del riu Llobregós. Les trinxeres, actualment erosionades per l'acció del clima i la proliferació de vegetació, tenen una amplada aproximada d'1 m, i una fondària d'uns 50 cm que es veu incrementada pel parapet de terra i pedres al costat que mira al sud. El traçat és sinuós, tant per adaptar-se a l'orografia com per incrementar la seguretat davant les detonacions. La longitud total del sistema pot aproximar-se als 2 km. Per la seva ubicació, formen part de la línia de defensa L3 projectada per l'Estat Major de l'Exèrcit Popular l'abril de 1938, i van ser atacades per l'exèrcit sollevat el 22 de gener de 1939.

Història

L'avanç del front de l'Ebre, el març de 1938, va trencar en dos el territori republicà. El mes d'abril, l'Estat Major Central de l'Exèrcit Popular va reaccionar emetent unes directives per traçar successives línies de defensa d'oest a est (anomenades L1, L2, L3, L4, L5 i L6), de les quals només se'n va completar la primera meitat.

L'ofensiva de l'exèrcit sollevat va començar a finals de desembre de 1938. En pocs dies van trencar la L1 per Tremp, la Baronia, Balaguer i Faió. Transgredida aquesta línia, en els dies immediats van seguir avançant cap a l'est (Artesa de Segre cau el 4 de gener de 1939 i les Borges Blanques el 5 de gener). A mitjans de gener, malgrat la presència de les divisions de l'Exèrcit Popular i les voladures de ponts que anaven deixant darrere seu, l'exèrcit franquista ja es trobava en disposició d'assaltar la L2: el 16 de gener cau Ponts, i el 17 Cervera i Ciutadilla. Des d'aquestes dues línies d'avanç, per la Noguera i la Segarra, la vall del Llobregós estava totalment exposada.

L'exèrcit franquista va entrar al terme de Castellfollit venint d'Ivorra, el dia 21 de gener al matí. Abans d'arribar al poble, van trobar un avanç defensiu que els va fer aturar, però van anar prenent posicions a tot el marge oest del termesense passar a la riba dreta del Llobregós. L'endemà, dia 22, hi va haver l'enfrontament més intens, amb l'exèrcit republicà instal·lat a les elevacions al nord del riu. Part de l'exèrcit franquista va poder passar el Llobregós més al nord, d'amagat, impedit la voladura del pont. Quan van arribar a les cotes altes, trinxera rere trinxera, els defensors ja n'havien marxat. En total, els enfrontaments a Castellfollit van deixar 83 morts al bàndol republicà, i 2 al franquista.

El 22 de Gener també va caure Igualada davant l'avanç de tropes vingudes des de Montblanc; aquella mateixa nit, el comandament de l'Exèrcit Popular va ordenar l'abandonament de la L-3 i la retirada a posicions de la L4, que realment no havia estat acabada de construir.

Bibliografia

<http://bit.ly/1VUiBLg>

Enllaços d'interès:

<http://bit.ly/1S6beeQ>

